

Stanowisko
Zarządu Związku Miast Polskich
dotyczące planów wydania przez Ministra Środowiska rozporządzenia
w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych
frakcji odpadów komunalnych

Związek Miast Polskich wyraża zaniepokojenie planami wydania przez Ministra Środowiska rozporządzenia w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów komunalnych.

1. Utrzymanie czystości i porządku w gminach, w tym organizacja systemu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, stanowi jedno z obowiązkowych **zadań własnych** każdej z gmin. Tym samym **gminy powinny mieć zagwarantowaną możliwie szeroką swobodę** jego realizacji i dostosowania określonych rozwiązań prawnych do swojej specyfiki i uwarunkowań lokalnych. **Prawodawca**, w drodze ustaw i rozporządzeń, **powinien ograniczyć się wyłącznie do określania zadań (celów), które gminy powinny osiągnąć**, wskazując jednocześnie konsekwencje prawne ich niezrealizowania. Nie ma tym samym potrzeby szczegółowego określania sposobu realizacji tych zadań, w tym szczegółowego określania sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów komunalnych.

2. **Gminy** na przestrzeni ostatnich lat, zwłaszcza po uchwaleniu i wejście w życie ustawy z dnia 1 lipca 2011 roku o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, **podjęły ogromny trud organizacyjny związany z wdrożeniem systemów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, pozwalających na osiągnięcie wskazanych w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia określonych frakcji odpadów komunalnych.** Działania w tym zakresie wiązały się z istotnymi nakładami inwestycyjnymi, które finansowane były ze środków pochodzących z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi uiszczanymi przez poszczególnych właścicieli nieruchomości. Wprowadzenie w chwili obecnej nowych rozwiązań prawnych w przedmiotowym zakresie może przekreślić dotychczasowe działania, generując tym samym dodatkowe koszty, które bezpośrednio przełożą się na **wzrost stawek** opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Proces ten, w połączeniu ze stale rosnącymi kosztami odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych, może sprawić, iż stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi będą musiały być kształtowane na nieakceptowalnym społecznie poziomie, co nie tylko utrudni sytuację finansową gmin, ale jednocześnie pogorszy odbiór całej tzw. „rewolucji śmieciowej”.

Ewentualne zmiany prawne w przedmiotowym zakresie mogą przekreślić także trud poszczególnych mieszkańców, którzy dostosowali wyposażenie swoich nieruchomości do dotychczasowych zasad selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, m.in. poprzez budowę systemów pojemników podziemnych, które uniemożliwiają odrębne zbieranie dodatkowych frakcji odpadów.

Jednocześnie ewentualne zmiany prawne, skutkujące odejściem od obecnie obowiązujących w poszczególnych gminach zasad selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, przekreślą dotychczasowe działania edukacyjne i informacyjne, które były dostosowane do przyjętych lokalnie rozwiązań w zakresie selektywnej zbiórki śmieci.

3. W ocenie Związku podjęcie ewentualnych prac nad rozporządzeniem w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów komunalnych powinno być poprzedzone szczegółową analizą dotyczącą celów, jakie miałyby być osiągnięte poprzez wydanie nowego aktu prawnego oraz alternatywnych środków umożliwiających ich osiągnięcie, w tym bazy „dobrych praktyk” w zakresie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. W wyniku przeprowadzonych analiz Ministerstwo Środowiska powinno wykazać przesłanki uzasadniające wydanie przedmiotowego rozporządzenia, które - zgodnie z art. 4a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach - ma charakter fakultatywny. Przedmiotowa analiza powinna także obejmować określenie skutków finansowych, związanych z wdrożeniem ewentualnych nowych rozwiązań prawnych, w tym określenie liczby gmin, w których nowe rozwiązania prawne wymuszą zmianę dotychczasowych rozwiązań.

4. Wszelkie ewentualne działania legislacyjne w przedmiotowej kwestii powinny gwarantować odpowiednie okresy przejściowe, pozwalające na dokończenie realizacji obecnie zawartych umów na odbiór albo odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych oraz na dostosowanie obecnie obowiązujących rozwiązań prawnych i organizacyjnych w gminach do nowych przepisów zawartych w ewentualnym rozporządzeniu.

5. Jednocześnie Związek dostrzega konieczność doprecyzowania przepisów pozwalających określić, kiedy wymóg selektywnej zbiórki odpadów komunalnych jest spełniony przez właścicieli nieruchomości. Rozwiązania prawne w tym zakresie muszą jednak uwzględniać dotychczasowe praktyki, przyjęte w różnych gminach, w tym systemy „gniazdowe”, „PSZOKi bezobsługowe” oraz brak systemów wagowych umożliwiających ustalenie wagi odpadów odbieranych od poszczególnych właścicieli nieruchomości.

Związek Miast Polskich deklaruje gotowość pełnej współpracy we wszystkich kwestiach związanych z systemem gospodarki odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie zasad selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.

Drawsko Pomorskie, 23 października 2015 r.

Za Zarząd

Zygmunt Frankiewicz
PREZES ZWIĄZKU